



Hans Ruben uit Eext, alias 'Meneer Reijenga', giet nog dagelijks kraantjespotten uit tin.

© HENK OOSTERHUIS

'Meneer Reijenga' zet de kraantjespot op laag pitje

Hij wordt door veel bezoekers 'Meneer Reijenga' genoemd, maar heet eigenlijk Hans Ruben. Dat lijkt vreemd, maar is het niet. De 60-jarige inwoner van Eext is de laatste exponent van de ooit roemruchte Reijenga Tingieterij aan de Ebbingestraat in de stad Groningen, een autoriteit op het gebied van de ambachtelijk gegoten kraantjespotten. Ruben heeft geen opvolger en wanneer hij stopt betekent dat meteen het einde van een voormalig statussymbool.

"Echte koffie drink je uit een kraantjespot", steekt de besnorde spraakwaterval van wal. Gezeten op een krukje in zijn werkplaats, temidden van nieuw gegoten potten, gereedschap, tinafval en voor reparatie aangeboden tinnen voorwerpen. Het is er rommelig, zoals een werkplaats rommelig hoort te zijn. De ambachtsman wacht niet tot er vragen gesteld worden, maar vertelt spontaan de ene anekdote na de ander. Over het maken van de potten, zijn klanten door heel Nederland, de oude Reijenga, van wie hij het

vak leerde, en beschilderingen. Kraantjespotten van de lopende band keurt hij geen blik waardig. "Zulke rotzooi", zegt hij terwijl de minachting uit zijn ogen straalt.

Ruben, en daarmee ook Reijenga Tingieterij, vertrekt over enkele weken uit Eext naar Zuidlaren. Leeftijd begint een rol te spelen. Zo werd hij al aan zijn rug geopereerd. Hij wil nu wat kleiner gaan wonen en werken. Hoewel hij het rustiger aan gaat doen, denkt hij niet aan stoppen: "De druk gaat van de ketel. Het wordt mij allemaal wat teveel. Maar het is en blijft mijn leven, ik doe dit al 45 jaar."

Hans Ruben giet de kraantjespotten met de hand in twee delen. Ook het solderen van de twee helften aan elkaar gebeurt met de hand. Dit doet de kaalhoofdige tingieter op ambachtelijke wijze met de soldeerbout. "Dit kan tegenwoordig niemand meer, die man is uniek", vertelt de bevriende kraantjespottengieter Blaauboer uit Amsterdam, die toevallig bij Ruben op bezoek is, "Zo maakten ze de

potten tweehonderd jaar geleden ook." Aan de binnenkant op de bodem komt nog steeds een slagstempel van de firma Reijenga.

De belangstelling voor de kraantjespot - 'Druppelmina' in het Ostfries - is de laatste jaren tanend. De jeugd wil het niet meer. Er wordt snel een bakkie gezet met een elektrisch apparaat. "Vroeger gaven veel boeren al hun kinderen een kraantjespot, bijvoorbeeld met een afbeelding van de eigen boerderij", herinnert Ruben zich nog goed, terwijl hij nog een sigaret opsteekt. Het beschilderen doet hij ook niet zelf. Daarvoor kunnen zijn klanten terecht bij zijn broer in Veendam.

In een hoek van de werkplaats staat een kraantjespot van ongeveer een meter hoog, een groot, zinken exemplaar. Deze pot werd in 1948 door opa Reijenga gemaakt voor een tentoonstelling. Hans Ruben heeft voor deze pot een bijzondere bestemming: "Deze wil ik op mijn graf met mijn as erin."

M.v.h. N febr. 1999.